

Böcek Dostlarımız

Balarılarını, ipekböcekleri, uçucböcekleri ve daha birçok böcek türü bize o kadar çok yarar sağlar ki, bizimle dost olabilmek için çalıştıklarını sanırsınız. Balarılarını, hem bahçemizdeki çiçeklerin döllenmesine yardım eder, hem de bal yaparlar. Sinekler ve kelebekler de yiyecek bulmak için çiçek çiçek dolaşırken çiçeklerin döllenmesine ve böylece meyveye dönüşmesine yardımcı olur. Başka böcekleri yiyerek beslenen bazı böcek türleri de bahçemizdeki zararlı böcekleri yok eder.

Balarılarının zehirli iğnesi vardır. Böyleyken onları yine de böcek dostlarımız arasında sayabiliriz; çünkü çiçeklerden topladıkları balözünü (nektar) bala dönüştürürler. İnsanlar arıların yaptığı balın tadını çok severler. Bunun için de "arıcılık" diye bir meslek doğmuştur. Arıcılar, arıların yerleşip bal yapmasına elverişli olan ve içinde petekler bulunan arı kovanları yaparlar. Bu kiraçılığın karşılığı olarak da yılda bir ya da iki kez onların ürettiği balın bir bölümünü alırlar.



Uçucböcekleri de gövdelerinin minikliğine rağmen yararlı böceklerden sayılır. Yaprak bitlerini yiyerek bahçemizdeki bitkilere zarar veren yaprak bitlerinden kurtarırlar bizi.

Peki, biz yemek yerken ortalıkta dolaşıp yiyeceklerimize konmaya çalışan, kovulunca da kızıp bizi sokan yabananırlarına da dostumuz diyebilir miyiz? Büyük olasılıkla "hayır" diyeceksiniz. Ama her ne kadar rahatımızı kaçırsalar da yabananırlarının da bazı yararlı özellikleri vardır. Örneğin bazıları soframızın diğer istenmeyen konukları olan sinekleri avlar. Bazıları da bize bahçemizde yardımcı olur. Bazı yabananırları yumurtalarını, bahçemizdeki sebzelerin yapraklarını yiyerek beslenen tırtılların üzerine bırakırlar. Yumurtalarından çıkan yaban arısı larvaları tırtilla beslenmeye başlar ve en sonunda da onun ölmesine yol açar.



(Yaban arısı larvaları gibi başka canlıların vücudunun içinde ya da üzerinde yaşayan canlılara "zararlı" ya da "parazit" adı verilir.)

Ipekböcekleri de yüzyıllardan beri insanların böcek dostları arasındadır. Bir tırtıl türü olan ipekböceği, yalnızca dut ağacının yapraklarını yiyerek beslenir. Bu yapraklar hemen hemen bütün öteki böcekler için zehirlidir. Aslında bütün tırtıl türleri ipek üretir; ama ipekböceği kadar çok değil. Ipekböcekleri kozalarını örerken her koza için yaklaşık 620 m ipek üretir. İnsanlar, kozalardaki bu ipeği çözerek dokumacılıkta kullanmayı geliştirmişlerdir. İpekten yapılan kumaşlar en iyi kumaş türlerinden biridir.

Bize zarar veren böceklerle karşı böcek ilaçları kullanırız. Ancak bahçemizde ya da evlerimizde kullandığımız böcek ilaçları, bize zarar veren böceklerin dışındaki canlıları da etkiler. Bu ilaçların içindeki kimyasal maddelerin çevreye yaptığı etkinin geçmesi de uzun bir zaman alır. Bu nedenle bu ilaçları kullanırken gerçekten gerekip gerekmediğini iyice düşünmeli, bilinçli şekilde kullanmalıyız.

Aslı Zülal

